

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana
Gp.mizs@gov.si

Številka: 0070-30/2019

Ljubljana, 5. oktober 2020

EVA 2019-3330-0022

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

**ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih (ZVrt-G) – po skrajšanem postopku
(EVA 2019-3330-0022) – predlog za obravnavo**

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ... seji pod točko ... dne sprejela

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih in ga posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo in sprejem po skrajšanem postopku.

Vlada Republike Slovenije
dr. Božo Predalič
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:
Predlog zakona

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Predlog zakona vsebuje manj zahtevne spremembe in dopolnitve in manj zahtevne uskladitve z drugimi zakoni. Predlog tako določa, da področni zakon predstavlja celovito pravno podlago za učinkovitejše delovanje Inšpektorata RS za šolstvo in šport v primeru neregistriranih izvajalcev varstva otrok, tako da se preprečuje ponovitev primera Kengurujčki. Zakon prinaša tudi ponovno uvedbo brezplačnega vrtca za drugega otroka iz iste družine, ki je hkrati v vrtcu s starejšim otrokom ter redakcijsko uskladitev zakona z Zakonom o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok.

Glede na navedeno in upoštevaje, da je predlog zakona v celoti usklajen, predlagamo, da se gradivo obravnava na seji Vlade RS dne _____.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Damir Orehovec, državni sekretar
- Anton Baloh, generalni direktor Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo
- Vida Starič Holobar, vodja Sektorja za predšolsko vzgojo

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- prof. dr. Simona Kustec, ministrica
- Damir Orehovec, državna sekretarka

- Anton Baloh, generalni direktor Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo
- Vida Starič Holobar, vodja Sektorja za predšolsko vzgojo

5. Kratak povzetek gradiva:

Novela zakona prinaša naslednje bistvene novosti:

1. Prepoved opravljanja dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok

Z zakonom se prepoveduje fizičnim in pravnim osebam, ki niso vpisane v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali v register varuhov predšolskih otrok, opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok in določajo stroge sankcije za kršitev te prepovedi, ki sta takojšnja prepoved opravljanja dejavnosti ter globa za kršitev prepovedi v razponu od 5.000 do 10.000 evrov.

2. Razmejitev med dejavnostjo predšolske vzgoje in dejavnostjo varstva otrok ter drugimi storitvami, ki so namenjene predšolskim otrokom, vendar njihov osnovni namen ni varstvo predšolskih otrok (npr. animacije, organiziranje rojstnodnevnih zabav)

- Zakon že sedaj določa, da dejavnost predšolske vzgoje opravljajo vrtci in zasebni vzgojitelji, dejavnost varstva predšolskih otrok, ki niso vključeni v vrtec pa le fizične osebe - varuhi predšolskih otrok.
- Vsi zgoraj naštetih izvajalci se vpišejo v razvid izvajalcev javno veljavnih programov pri MIZŠ oziroma v register varuhov predšolskih otrok.
- V razvid in register pri MIZŠ se ne vpisujejo osebe, ki občasno varujejo otroke na njihovem domu (dejavnost opravljajo kot osebno dopolnilno delo) in pravne osebe, ki kot pridobitno dejavnost opravljajo občasno varstvo otrok na njihovem domu (npr. Sezam).
- Zaradi pomanjkljivih opredelitev, katere storitve ne sodijo na področje predšolske vzgoje oziroma varstva otrok, izvajalci v izogib postopkom vpisa v razvid oziroma v register, pod pretvezo izvajanja različnih animacij, dejansko opravljajo varstvo otrok!

Razmejitev bo podrobneje določena s posebnim podzakonskim aktom.

3. Ukrepi za učinkovitejše delovanje Inšpektorata RS za šolstvo in šport

- Zakon prinaša kot rešitve, s katerimi se omogoča učinkovitejše delovanje inšpektorjev, pristojnih za šolstvo, tudi povečano število prekrškov za kršitev posameznih določb Zakona o vrtcih.
- Kot prekrški so opredeljene tiste kršitve zakona, **ki definirajo ključne pogoje** za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok (kršitev normativov števila otrok v oddelkih v vrtcih; kršitev normativnega števila otrok pri varuhu; izvajanje varstva otrok s strani nepooblaščenih oseb).
- V primerih ponovnih kršitev s strani varuhov predšolskih otrok se na predlog inšpektorja takšnega izvajalca lahko izbriše iz registra, izbris iz registra pa pomeni, da se izvajalec tri leta ne more vpisati za to dejavnost v razvid.
- Inšpektor za šolstvo ima pravico brez predhodnega obvestila in dovoljenja v času, ko poteka varstvo pri varuhu, vstopiti v stanovanjske prostore varuha.

4. Dograditev instituta varuha predšolskih otrok na domu

- Zakon dograjuje institut varuha predšolskih otrok na domu z rešitvami, ki določajo pravila za nadomeščanje odsotnega varuha tako za krajšo, kot tudi daljšo odsotnost.
- Varuh mora imeti na vidnem mestu objavljeno odločbo o vpisu v register.
- Zakon tudi določa obveznost varuha, da ima s starši otrok sklenjene pisno pogodbe ter da vodi evidenco otrok, ki jih varuje na domu.

5. Ponovna uvedba brezplačnega vrtca za drugega otroka iz iste družine, ki je hkrati v vrtcu s starejšim otrokom in uvedba brezplačnega vrtca za vsakega tretjega in nadaljnjega otroka iz družine, brezpogojno

V Zakonu o vrtcih se ponovno uvaja brezplačen vrtec za drugega otroka, ki je hkrati s starejšim v vrtcu. Ta ukrep je veljal do leta 2012, ko je zaradi gospodarske krize zakon (ZUJF) določil, da starši za drugega otroka plačajo 30 % plačilo, ki jim je določeno z odločbo CSD, preostali delež (70 %) pa krije državni proračun. Tretji otrok iz iste družine, ki je hkrati v vrtcu s starejšima, je za starše v vrtcu brezplačno. Na novo pa zakon pravico do brezplačnega vrtca širi na družine, ki imajo tri ali več otrok tako, da je tretji in vsak nadaljnji otrok upravičen do brezplačnega vrtca, ne glede na to, ali je še kateri otrok v vrtcu ali ne.

6. Redakcijska uskladitev določil Zakona o vrtcih z določbami Zakona o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami

Določila Zakona o vrtcih se usklajujejo z določbami Zakona o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 41/17).

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	0	1,45 MIO EUR	5,83 MIO EUR	5,83 MIO EUR
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
MIZŠ			0	1,45 MIO EUR
SKUPAJ				1,45 MIO EUR
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV: Za drugega otroka državni proračun že sedaj zagotavlja 70 % delež plačila staršev, kar na mesečni ravni predstavlja 1,620 MIO EUR. Vzpostavitev 100 % financiranja deleža plačil staršev zahteva dodatno zagotovitev 485,000 EUR mesečno, kar predstavlja ocenjeno vrednost na letni ravni v višini 5,83 MIO EUR. Sredstva na postavki bo potrebno zagotoviti v proračunu za leto 2021, in sicer od 1. septembra 2021 dalje.				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:				
8. Predstavitev sodelovanja javnosti: Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin in - financiranje občin.				

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnost občin Slovenije SOS: DA
- Združenje občin Slovenije ZOS: DA
- Združenje mestnih občin Slovenije ZMOS: DA

Gradivo je bilo objavljeno na E-demokraciji za javnost od 20. maja 2019 do 12. junija 2019.

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
prof. dr. Simona Kustec MINISTRICA	

Prilogi:

- Predlog sklepa
- Predlog zakona

Z A K O N
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VRTCIH (ZVrt-G)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Predšolsko obdobje je zelo občutljivo obdobje otrokovega razvoja, ko so otroci še posebej občutljivi na vplive širokega spektra socialnih in ekonomskih dejavnikov. Predšolska vzgoja je učinkovito sredstvo za vzpostavitev temeljev nadaljnjega učenja, preprečevanja izpada iz procesa učenja, večje enakosti učnih izidov in celoten razvoj sposobnosti, veliko vlogo pa ima ravno pri zagotavljanju pravice do učenja in razvoja otrok do njihovega polnega potenciala ter odpravljanju neenakosti. Vsi deležniki na področju predšolske vzgoje se zavedajo pomembnosti tega sistema, saj kakovostna predšolska vzgoja, ki jo je deležen predšolski otrok, kot kažejo rezultati številnih raziskav, otroku prinaša pozitiven učinek na mnoga področja otrokovega razvoja in učenja. Obstajajo tehtni dokazi, ki govorijo v prid področju predšolske vzgoje z izobraževalnega, socialnega in gospodarskega vidika. Gospodarski cilji so kvantitativne narave. V kolikor želimo v predšolskem obdobju iti v korak s socialnimi in izobraževalnimi potrebami – katerih cilj bi moral biti začetek vseživljenjskega izobraževanja, je pomembno izpostaviti tudi kakovostno storitev. Zato je izjemno pomembno, da pravni okvir zagotavlja izvajanje kvalitetne prakse v institucijah predšolske vzgoje, ob tem pa tudi uresničevanje pravice do izbire ustreznega vrtca, ki jo zakon omogoča staršem. Tako kot v evropskih državah tudi v Sloveniji izvajamo ustaljeno prakso, da so občine tiste, ki so ustanoviteljice vrtcev in pretežne financerke dejavnosti predšolske vzgoje. Zakon občino zavezuje, da zagotavlja zadostno število prostih mest v javnih vrtcih, hkrati pa jo zavezuje tudi k financiranju zasebnih vrtcev, ki imajo za svoje delovanje odločbo o vpisu v razvid izvajalcev javno - veljavnih programov in izpolnjujejo z zakonom določene pogoje, kar jim omogoča pridobivanje sredstev iz občinskih proračunov.

V letu 2008 se je zaradi pomanjkanja prostih mest v javnih vrtcih razmahnilo varstvo otrok na sivem trgu. Zaradi tveganja, na katerega je opozorilo tudi Računsko sodišče RS v Revizijskem poročilu o zagotavljanju predšolske vzgoje v letih od 2003 do 2006 (št. 1211-8/2006-20 z dne 14. 2. 2007), da država prepušča sivemu trgu preveliko število otrok, za katere ne veljajo prav nobeni pogoji je novela Zakona o vrtcih prinesla tim. institut »varuha predšolskih otrok na domu«, ki je omogočil fizičnim osebam, da so se vpisale v register varuhov predšolskih otrok pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

Ta možnost je prinesla v prakso ponudbo novih izvajalcev, ki jim je zakon omogočil izvajanje varstva otrok, ki ne zahteva izvajanje programa, varstvo pa lahko varuh predšolskih otrok opravlja največ s skupino šestih predšolskih otrok. Kljub pestrim možnostim, ki jih dajeta Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in Zakon o vrtcih s tem, ko omogočata zasebnikom, da ustanovijo zasebni vrtec ali opravljajo predšolsko vzgojo kot zasebni vzgojitelji ali varstvo otrok kot varuhi predšolskih otrok, pa so se na tem področju pojavili številni ponudniki varstva otrok, ki se izogibajo registrskim postopkom, v katerih bi morali izkazati izpolnjevanje predpisanih kadrovskih pogojev in pogojev za prostor in opremo vrtca oziroma prostor in opremo pri varuhu predšolskih otrok na domu. S tem predstavljajo nelojalno konkurenco tistim izvajalcem, ki so zagotovili izpolnjevanje vseh predpisanih kadrovskih in prostorskih pogojev in ki delujejo na zakonit način (vključujejo le toliko otrok kot jim je dovoljeno z odločbo ministrstva, pristojnega za predšolsko vzgojo). Neregistrirani izvajalci ne zagotavljajo primernih pogojev, prav tako pa število otrok ne ustreza prostorskim pogojem, v katerih poteka varstvo. S tem se vzpostavljajo tvegane situacije za otroke, ki so nedopustne, zato je treba za preprečitev tovrstnih ravnanj zakon dopolniti z ustreznimi ukrepi, ki bodo inšpektorjem omogočali takojšnje učinkovito ukrepanje ob ugotovljenih kršitvah predpisov.

Ob preverjanju dejanskega stanja s strani pristojnih inšpektorjev skušajo nelegalni izvajalci svojo dejavnost varstva otrok zanikati in jo prikazati kot občasno varstvo otrok oziroma kot tim. animacijo za otroke. Ugotavljanje dejanskega stanja je tako za inšpektorje zelo oteženo, zoper izrečene ukrepe glede obveznega vpisa v razvid ali register pa vlagajo pravna sredstva, v katerih izpodbijajo odločitve inšpektorjev.

Zato se v zakon vnaša posebna določba, za katero predlagatelj ocenjuje, da je kljub jasni pravni ureditvi posameznih oblik predšolske vzgoje, ki jo določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in Zakon o vrtcih, potrebna. Praksa, ki jo ugotavlja predvsem Inšpektorat RS za šolstvo in šport je pokazala, da veliko število fizičnih in pravnih oseb izvaja predšolsko vzgojo in varstvo otrok, ne da bi se v pisali kot vrtec v razvid izvajalcev vzgoje in izobraževanja oziroma register varuhov predšolskih otrok in se temu zavestno izogibajo. Zato je pomembna vsaka podrobnost v formulacijah zakonskih rešitev, kar omogoča, da se namen zakonskih določb, tj., da se dejavnost predšolske vzgoje oziroma varstva predšolskih otrok izvaja izključno le v dovoljenih oblikah, vse ostale prakse pa so izrecno prepovedane. Zakon o vrtcih se tako dopolnjuje z novo določbo 24.č člena, ki opredeljuje prepoved opravljanja dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok vsem pravnim in fizičnim osebam, ki niso vpisane v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo.

Nova zakonska določba tudi določa, da so iz Zakona o vrtcih izvzete fizične in pravne osebe, ki izvajajo le storitve, namenjene predšolskim otrokom, če se izvajajo tako, da njihov namen ni varstvo predšolskih otrok. Primeri takšnih storitev so tečajji tujih jezikov, organizacija rojstnodnevni zabav, tečajji plavanja in vse druge vrste prostočasnih aktivnosti, ki jih bo podrobneje opredelil podzakonski predpis.

Sankciji za kršitev prepovedi opravljanja dejavnosti predšolskih otrok ali varstva predšolskih otrok sta takojšnja izdaja odločbe o prepovedi opravljanja dejavnosti in izrek globe v razponu od 5.000 do 10.000 eurov.

Z novelo se ponovno uvaja brezplačni vrtec za drugega otroka, ki je hkrati s starejšim vključen v vrtec, na novo pa se brezplačni vrtec uvaja tudi za vsakega tretjega in nadaljnjega otroka iz iste družine, čeprav otroci niso hkrati v vrtcu. S tem ukrepom se izboljšuje finančna dostopnost vrtca za starše, ki imajo v vrtcu hkrati dva otroka, za družine, ki imajo tri ali več otrok, pa absolutna brezplačnost vrtca predstavlja novo razbremenjevanje stroškov družinskih proračunov z otroki. Z uvedbo tega ukrepa se pričakuje tudi dvig deleža vključenosti predšolskih otrok v vrtce.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

Predlog zakona ne uzakonja posebnih načel, temveč sledi načelu zakonitosti in načelu transparentnosti ter načelu izboljšanja finančne dostopnosti vrtcev za staršev.

2.1. Cilji predloga zakona so:

Cilji zakona so predvsem naslednji:

- da se odpravijo pomanjkljivosti sedanje ureditve, ki so se pokazale v praksi,
- da se zagotovijo pogoji za kakovostno izvajanje predšolske vzgoje v Republiki Sloveniji,
- delovanje za blaginjo Slovenije s ponovno uvedbo brezplačnega vrtca za drugega otroka in povečanje deleža vključenosti predšolskih otrok v vrtce.

2.2. Načela predloga zakona:

Načela zakona so načelo zakonitosti, načelo transparentnosti in načelo izboljšanja finančne dostopnosti vrtcev za staršev.

Načelo zakonitosti:

S predlogom zakona se v besedilo vnaša nov člen, ki prepoveduje opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok fizični in pravni osebi, dokler ni vpisana v razvid izvajalcev javno veljavnih programov kot vrtec ali zasebni vzgojitelj oziroma v register varuhov predšolskih otrok kot varuh predšolskih otrok. Kljub pravni ureditvi, ki določa, da se lahko predšolska vzgoja izvaja le v ustreznih statusnih oblikah, je praksa pokazala, da je pomembna vsaka podrobnost v formulacijah zakonskih rešitev, kar omogoča uresničitev namena zakonskih določb.

Načelu zakonitosti predlog zakona sledi tudi v določbi, s katero določa največje število otrok v kombiniranemu oddelku ter na ta način omogoča sankcijo za kršitev tega normativa.

Načelo transparentnosti:

Zakon temu načelu sledi predvsem v določbi, s katero se določa zahteva po sklenitvi pisne pogodbe varuha predšolskih otrok s starši in obveznost vzpostavitve evidence otrok, ki jih varuje varuh predšolskih otrok.

Načelo izboljšanja finančne dostopnosti vrtcev za starše:

Zakon ponovno prinaša ukrep brezplačnega vrtca za drugega otroka, ki je hkrati s starejšim vključen v vrtec ter razširja pravico do brezplačnega vrtca na tretjega in četrtega otroka in iste družine, brez pogoja, da je otrok hkrati vključen v vrtec skupaj s sorojenci. Na ta način se v polni meri zagotavlja načelo izboljšanja finančne dostopnosti vrtca za starše.

2.3. Poglavitne rešitve:

Predlog zakona prinaša nove rešitve, in sicer:

- Zakon prinaša rešitve, s katerimi se omogoča učinkovitejše delovanje inšpektorjev, pristojnih za šolstvo, v praksi. Določajo se sankcije za kršitev posameznih določb Zakona o vrtcih, s katerimi so opredeljeni ključni pogoji za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje, v primerih ponovnih kršitev s strani varuhov predšolskih otrok se na predlog inšpektorja takšnega izvajalca lahko izbriše iz registra, izbris iz registra pa pomeni, da se izvajalec tri leta ne more vpisati za to dejavnost v razvid.
- Določa najvišji normativ števila otrok v kombiniranem oddelku, kršitev tega normativa pa je prekršek, za katerega se lahko izreče predpisana globa.
- Zakon dograjuje institut varuha predšolskih otrok na domu z rešitvami, ki določajo pravila za nadomeščanje odsotnega varuha ter obveznost varuha, da ima s starši otrok sklenjene pogodbe ter da vodi evidenco otrok, ki jih varuje na domu.
- Z zakonom se prepoveduje fizičnim in pravnim osebam, ki niso vpisane v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali v register varuhov predšolskih otrok, opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok in določajo stroge sankcije za kršitev te prepovedi, ki sta takojšnja prepoved opravljanja dejavnosti ter globa za kršitev prepovedi v razponu od 5.000 do 10.000 eurov.

V praksi se kaže pomanjkljivost sedanjega zakona, ker ne določa normativa števila otrok v kombiniranem oddelku (določa ga Pravilnik o normativih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje) in se kršiteljem ne more izreči učinkovit ukrep za vzpostavitev zakonitega stanja. Zato se v zakon vnaša normativ o najvišjem številu otrok v kombiniranem oddelku in s tem omogoča izrek globe za kršitev prepisanega normativa.

Predlagatelj je pri pripravi zakona upošteval tudi pripombo o pomanjkljivostih sedanje ureditve, na katero so opozorili varuhi predšolskih otrok. Tako se v zakon vnaša rešitev, ki bo varuhom omogočala, da si v izjemnih primerih, ko sami ne morejo opravljati varstva otrok (npr. bolezen, dopust in druge nujne krajše odsotnosti), zagotovijo nadomeščanje. Oseba, ki lahko nadomešča varuha, mora izpolnjevati le pogoj, da ni bila kaznovana za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost oziroma naklepna kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, za katera je predpisana kazen zapora

v trajanju več kot šest mesecev. Za izbiro osebe, ki izpolnjuje ta pogoj, odgovarja varuh sam. Z zakonom se določa tudi obveznost varuha predšolskih otrok na domu, ki je dolžan s starši otrok, ki jih varuje skleniti pogodbo, s katero se opredelijo medsebojne pravice in obveznosti. Nova je tudi določba, ki opredeljuje obveznost varuha, da vodi evidenco otrok, ki jih varuje. Evidenca vsebuje najpomembnejše podatke o otrocih in njihovih starših ter podatek o morebitnem nadomeščanju druge osebe, ki lahko varuje otroke v izjemnih primerih, ko je varuh odsoten. Na ta način se bo lahko v praksi lažje nadzorovalo pravilno delovanje varuhov in preprečevalo nedopustne zlorabe, ki so sedaj v praksi prisotne zaradi pomanjkljive ureditve.

Kljub jasnim prepovedim opravljanja dejavnosti, za katero fizična ali pravna oseba nima z zakonom predpisanih listin o izpolnjevanju pogojev oziroma opravljanja dejavnosti, za katero fizična ali pravna oseba ni pridobila vpisa v register, kot to določa Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, v praksi Inšpektorat RS za šolstvo in šport ugotavlja veliko število nelegalnih izvajalcev varstva predšolskih otrok. Za zagotovitev varnosti in zdravja predšolskih otrok, ki predstavljajo najbolj občutljivejšo družbeno populacijo, se v zakon vnaša absolutna prepoved opravljanja dejavnosti predšolske vzgoje in varstva predšolskih otrok za vse pravne in fizične osebe, ki niso vpisane v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo. Za kršitev prepovedi zakon določa tudi stroge sankcije za kršitelje in sicer takojšnjo prepoved opravljanja dejavnosti in globo v razponu od 5.000. do 10.000 eurov.

V smeri delovanja za blaginjo Slovenije se v zakon ponovno vnaša brezplačni vrtec za starše za mlajšega otroka, ki je hkrati s starejšim otrokom vključen v vrtec. Rešitev izboljšuje finančno dostopnost vrtcev za starše, saj bodo le-ti odslej za mlajšega otroka ponovno oproščeni plačila vrtca, kot je že veljalo v obdobju od septembra 2008 do junija 2012. Starši, ki imajo tri ali več otrok, pa bodo imeli zanje vrtec brezplačen, ne glede na to, ali je otrok v vrtec vključen hkrati s svojim sorojencem ali ne.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNO FINANČNA SREDSTVA

Zakon prinaša finančne posledice za državni proračun z uvedbo brezplačnega vrtca za mlajšega otroka iz iste družine, ki je hkrati vključen v vrtec s sorojencem ter brezplačni vrtec za tretjega in nadaljnjega otroka, ne glede na to, ali so sorojenci vključeni v vrtec ali ne. Iz državnega proračuna se tako zagotavlja sofinanciranje plačil staršev za vrtec v višini 70 % plačila, ki jim je določeno z odločbo CSD za cca. 15.000 upravičencev mesečno. Višina subvencije znaša v povprečju 108,00 EUR. S povečanjem sofinanciranja od 70 % na 100 % ter z razširitvijo upravičencev do brezplačnega vrtca (tretji in nadaljnji otroci imajo vrtec brezpogojno brezplačen) bo na mesečni ravni treba zagotoviti v državnem proračunu dodatnih 486.000 EUR oziroma 5,83 MIO EUR letno. V primeru nadaljnjega dvigovanja cen programov, predvsem zaradi stroškov dela (predvidoma za 4 % v letu 2021), se bo letni znesek povečal na cca. 6 MIO EUR.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLOGA UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Ta zakon ni predmet prilagajanja slovenske ureditve pravu EU. V nadaljevanju navajamo nekaj najbolj zanimivih mednarodnih primerjav financiranja vzgoje in varstva predšolskih otrok, ki so povzete iz

publikacije Pomembni podatki o vzgoji in varstvu predšolskih otrok v Evropi (2014), Poročilo omrežja Eurydice, Publikacija Education at a glance.

a.) Ureditev varuhov otrok na domu

V skoraj vseh državah, v katerih obstaja regulirana ureditev predšolske vzgoje in varstva na domu, nadzor zajema tudi največje število otrok na varuha. Le v nekaterih državah (Italija, Slovaška in Švedska) za to področje ne veljajo standardi, določeni na celotni ravni.

Maksimalno število otrok na varuha, če ne upoštevamo starosti otrok ali drugih meril, se giblje med 3 na Madžarskem in 8 v belgijski flamski skupnosti. V večini držav je določeno največje število 5 oziroma 6 otrok na varuha. To število običajno vključuje tudi lastne otroke varuha, če skrbi za njih. S predpisi so pogosto določene dodatne omejitve, povezane s starostjo otrok, predvsem je nižje določeno največje število mlajših otrok v skupini. Na Irskem in Malti ter v vseh delih Združenega Kraljestva na primer varuhi otrok ne smejo skrbeti za več kot 1. ali 2 dojenčka oziroma malčka (v starosti do enega ali dveh let), vendar pa lahko v skupino vključijo nekaj starejših otrok. Na Cipru varuh lahko skrbi za največ 3 otroke, stare do dve leti. V belgijski nemško govoreči skupnosti in Franciji imajo določene še dodatne specifikacije za nekoliko starejše otroke (npr. največ 4. otroci mlajši od 3. let). Na največje število otrok lahko poleg starosti lahko vplivajo tudi drugi dejavniki. Velikost skupin se mora zmanjšati, če varuh skrbi za otroke s primanjkljaji ali posebnimi potrebami (npr. na Madžarskem, Škotskem in Združenem Kraljestvu) ali če je varuh šele nedavno začel izvajati dejavnost (Islandija). Predpisi pa ponekod dopuščajo določeno raven prilagodljivosti, kar pomeni, da varuhi lahko skrbijo za enega ali več dodatnih otrok. To se največkrat zgodi, ko gre za posebne situacije v družini na primer več rojstev hkrati ali če v lokalni skupnosti ali regiji ni dovolj mest v vrtcih.

b.) Število otrok v družini kot merilo za določitev plačila staršev za vrtec

Plačila za vzgojo in varstvo predšolskih otrok so po državah različna in v posameznih državah tudi relativno visoka. Da bi izboljšali cenovno dostopnost predšolske vzgoje in varstva, v večini držav zagotavljajo zmanjšanja ali celo oprostitve plačil v skladu z določenimi merili. Najbolj pogosto uporabljena merila so tista, ki temeljijo na potrebah, kot je družinski dohodek. Dohodek družine upoštevajo pri določanju zmanjšanja plačil v 25. evropskih državah. Poleg tega so na Madžarskem, Slovaškem in v Latviji otroci iz zelo revnih družin, ki so vključeni v predšolsko vzgojo in varstvo, upravičeni do brezplačnih obrokov.

Število otrok v družini je drugo najbolj pogosto uporabljeno merilo. Na primer, v Latviji družine s tremi ali več otroki uveljavljajo 50 % znižanje plačila za predšolsko vzgojo in varstvo v javnih ureditvah. Pogosto se upošteva tudi število otrok v družini, ki so vključeni v predšolsko vzgojo in varstvo. Običajno se upošteva tudi starost otrok, saj so plačila za mlajše otroke pogosto višja. To pa zato, ker so stroški strokovnih delavcev, ki delajo s temi otroki večji, ker je razmerje otrok/strokovni delavec manjše.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1. Presoja administrativnih posledic:

Predlog zakona nima administrativnih posledic v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov ter pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov. socialno delo.

6.2. Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za okolje.

6.3. Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel učinkov za gospodarstvo.

6.4. Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona bo imel pozitivne učinkov za socialno področje, saj bodo družine, ki imajo v vrtcu hkrati vključena dva otroke, razbremenjene plačila vrtca v višini 30 % sedanjega plačila, kar pomeni prihranek za gospodinjstva v povprečju 400 eurov letno.

6.5. Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel učinkov na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6. Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona ne bo imel učinkov za druga področja.

6.7. Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo predstavljen ciljnim skupinam ter širši javnosti prek medijev in spleta. Izvajanje sprejetega zakona bo spremljalo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in Inšpektorat RS za šolstvo in šport.

6.8. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Pri pripravi prve verzije Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vrtcih je ministrstvo opravilo usklajevanje s predstavniki združenj občin in s predstavniki zasebnih varuhov predšolskih otrok.

Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vrtcih (ZVrt-G) je bil objavljen na E-demokraciji in v javni obravnavi od 20. 5. 2019 do 12. 6. 2019. Ministrstvo je v času javne obravnave prejelo skoraj 500 pripomb, od katerih se je večina nanašala na nestrinjanje z določbami o financiranju zasebnih vrtcev. Pripombe so podala različna združenja in asociacije, zasebne ustanove, v imenu večine zasebnih vrtcev pa Združenje zasebnih vrtcev Slovenije ter tudi številni posamezniki.

Pripombe so podali tudi posamezni varuhi predšolskih otrok, ki so opozorili na težave z daljšim nadomeščanjem, ki naj se rešijo z zakonom. Podali so tudi mnenje, da so sedanji pogoji diskriminirani, ker za dejavnost ne smejo najeti poslovnega prostora in tudi menijo, da bi morale dejavnost varstva otrok pri varuhih opravljati hkrati dve osebi vsaj 4 ure dnevno ter da se zviša normativ vključenih otrok pri varuhu iz 6 na 8 do 10 otrok. Novo besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vrtcih, ki ne vsebuje sprememb na področju financiranja zasebnih vrtcev, je ministrstvo dne 9. 7. 2020 ponovno posredovalo v mnenje reprezentativnim združenjem občin in Skupnosti vrtcev Slovenije. Združenje občin Slovenije je predlagalo, da se v zakon vnese določba, ki bo omogočala občini zavrnitev financiranja zasebnega vrtca, če je v javnem vrtcu na njenem območju dovolj prostih mest. Takšna ureditev naj bi se uveljavila s 1. 9. 2024. Tudi Združenje mestnih občin Slovenije je opozorilo, da veljavna zakonodaja ne omogoča lokalnim skupnostim vpliva na ustanavljanje in financiranje zasebnih vrtcev, zato ocenjujejo, da je nujna sprememba 34. člena zakona na način, da bo določal pristojnost občin pri ustanavljanju zasebnih vrtcev. Ministrstvo v predlogu zakona teh pripomb ni upoštevalo, saj v tem trenutku med ključnimi deležniki ni mogoče doseči usklajenosti glede spremembe sistemske ureditve delovanja in financiranja zasebnih vrtcev. Zaradi dodatnih usklajevanje, ki bodo še potekala, se bo sprememba sistema načrtovala v naslednji fazi.

8. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- prof. dr. Simona Kustec, ministrica
- Damir Orehovec, državni sekretar
- Anton Baloh, generalni direktor Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo
- Vida Starič Holobar, vodja Sektorja za predšolsko vzgojo

II. BESEDILO ČLENOV:

1. člen

V Zakonu o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 25/08, 98/09 - ZIUZGK, 36/10, 62/10 – ZUPJS, 94/10 - ZIU, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 55/17) se v 1. členu na koncu stavka črta pika in doda besedilo:

»in varstvo predšolskih otrok, ki ga izvajajo varuhi predšolskih otrok na domu.«.

2. člen

V 8. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Otroci s posebnimi potrebami po tem zakonu so otroci, ki potrebujejo prilagojeno izvajanje programov za predšolske otroke z dodatno strokovno pomočjo ali prilagojene programe za predšolske otroke.«.

3. člen

V 17. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Število otrok v oddelku prvega starostnega obdobja ne sme presegati dvanajst otrok, v oddelku drugega starostnega obdobja ne sme presegati dvaindvajset otrok in v kombiniranem oddelku ne sme presegati sedemnajst otrok. V kombiniranem oddelku je lahko največ sedem otrok prvega starostnega obdobja. Za vsake tri otroke drugega starostnega obdobja manj, se lahko poveča število otrok prvega starostnega obdobja za enega otroka.«.

4. člen

V 20. členu se v šestem odstavku prvi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Prednost pri sprejemu v vrtec ima otrok, za katerega starši v skladu z zakonom, ki ureja celostno zgodnjo obravnavo predšolskih otrok s posebnimi potrebami, predložijo individualni načrt pomoči družini ali zapisnik centra za zgodnjo obravnavo.«.

5. člen

Za črtanim 24. členom se doda nov a24.a člen, ki se glasi:

»a24.a člen (varstvo predšolskih otrok)

Varstvo predšolskih otrok, ki niso vključeni v vrtec, lahko kot pridobitno dejavnost pod pogoji, ki jih določa ta zakon organizira in opravlja le fizična oseba, ki je vpisana v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je dovoljeno občasno varstvo otrok na njihovem domu, ki se izvaja v skladu s predpisi, ki urejajo osebno dopolnilno delo in občasno varstvo otrok na njihovem domu, ki ga opravljajo pravne osebe kot pridobitno dejavnost.«.

6. člen

V 24.a členu se prva alineja prvega odstavka spremeni tako, da se glasi:

»- da ima končan najmanj izobraževalni program za pridobitev srednje strokovne izobrazbe ali izobraževalni program gimnazije z ustrezno nacionalno poklicno kvalifikacijo ali da izpolnjuje z zakonom in drugimi predpisi določene pogoje o izobrazbi oziroma ima po postopku priznavanja poklicne kvalifikacije za opravljanje reguliranega poklica na področju vzgoje in izobraževanja priznana poklicno kvalifikacijo za vzgojitelje predšolskih otrok – pomočnike vzgojiteljev, vzgojitelje, učitelje in svetovalne delavce na področju vzgoje in izobraževanja,«.

Za četrtim odstavkom se dodajo novi peti, šesti in sedmi odstavek, ki se glasijo:

»Prostori, ki se uporabljajo za varstvo predšolskih otrok v skladu z izdano odločbo o vpisu v register varuhov predšolskih otrok in dostop do teh prostorov, se v času, ko se v njih izvaja varstvo predšolskih otrok, ne štejejo za stanovanje. V prostoru, ki je namenjen varstvu predšolskih otrok, mora imeti varuh predšolskih otrok na vidnem mestu objavljeno odločbo o vpisu v register varuhov predšolskih otrok, ki jo je izdalo ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.

Varstvo predšolskih otrok opravlja varuh predšolskih otrok, ki si lahko kot pomoč zagotovi še sočasno prisotnost dodatne osebe. V izjemnih primerih, ko varstva otrok varuh predšolskih otrok ne more opravljati, lahko opravlja varstvo otrok druga oseba v njegovem imenu in na njegov račun. Kot izjemni primer odsotnosti varuha predšolskih otrok se šteje bolniška odsotnost, koriščenje letnega dopusta in druge nujne krajše odsotnosti do 30 delovnih dni. Oseba, ki varuhu predšolskih otrok pomaga pri varstvu otrok oziroma oseba, ki v izjemnih primerih izvaja otrok namesto varuha predšolskih otrok, mora izpolnjevati pogoj iz druge alineje prvega odstavka tega člena. Za izbiro osebe, ki izpolnjuje ta pogoj, je odgovoren varuh predšolskih otrok.

Če je varuh predšolskih otrok odsoten več kot 30 delovnih dni, se osebi, ki varuha nadomešča, za obdobje največ enega leta, izda začasna odločba o vpisu v register varuhov predšolskih otrok na istem naslovu. Osebi, ki nadomešča varuha, se izda začasna odločba o vpisu v register varuhov predšolskih otrok, če izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena.«.

Dosedanji peti in šesti odstavek postaneta osmi in deveti odstavek.

Za novim devetim odstavkom se doda nov deseti odstavek, ki se glasi:

»Podrobnejše pogoje za opravljanje varstva predšolskih otrok določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo«.

7. člen

Za 24.b členom se dodata novi 24.c in 24.č člen, ki se glasita:

»24.c člen

(pogodba varuha predšolskih otrok s straši)

Varuh predšolskih otrok na domu je dolžan s starši otrok skleniti pisno pogodbo, s katero se opredeli obseg varstva otrok ter medsebojne pravice in obveznosti.

24.č člen
(prepoved opravljanja dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok)

Pravnim in fizičnim osebam, ki niso vpisane v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo, je prepovedano opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje ali varstva predšolskih otrok.

Prepoved iz prejšnjega odstavka se ne nanaša na fizične in pravne osebe, ki izvajajo storitve namenjene predšolskim otrokom, če se izvajajo tako, da njihov osnovni namen ni varstvo predšolskih otrok.

Podrobnejšo opredelitev in registracijo dejavnosti iz tega člena določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.«.

8. člen

V 29. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Iz državnega proračuna se vrtcem v skladu s četrnim odstavkom 32. člena tega zakona zagotavljajo sredstva za sofinanciranje plačil staršev, ki imajo v vrtec hkrati vključena dva otroka oziroma imajo v vrtec vključenega tretjega in vsakega nadaljnjega otroka.«.

9. člen

V 32. členu se četrti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Plačilo staršev za vrtec se določi v skladu z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. Starši, ki imajo v vrtec hkrati vključena dva otroka, so plačila za mlajšega otroka oproščeni. Starši so oproščeni plačila za vrtec tudi za tretjega in vse nadaljnje otroke v družini, ne glede na to, ali so v vrtec vključeni hkrati s svojim sorojencem ali ne. Plačilo staršev za vrtec v višini znižanega plačila vrtcem zagotavlja državni proračun.«.

10. člen

Za 44. členom se doda nov 44.a člen, ki se glasi:

»44.a člen
(evidenca otrok, ki jih varuje varuh predšolskih otrok)

Varuh predšolskih otrok vodi evidenco otrok, ki jih varuje. Evidenca vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime ter naslov stalnega ali začasnega prebivališča otroka in staršev,
- datum rojstva in spol otroka,
- datum začetka varovanja otroka,
- podatke o prisotnosti otroka po dnevih,
- ime in priimek osebe, ki nadomešča varuha predšolskih otrok ter obdobje nadomeščanja.

Sestavni del evidence so tudi pogodbe, ki jih je varuh predšolskih otrok sklenil s starši.

Varuh predšolskih otrok vodi evidenco iz prvega odstavka za posamezno šolsko leto. Varuh predšolskih otrok zbira osebne podatke v evidenci zaradi ustreznega dela z otroki pri izvedbi varstva, zaradi sodelovanja s starši in zaradi spremljanja plačil staršev za varstvo.

Podatki iz evidence se hranijo pet let po izpisu otroka.«.

11. člen

V 46.a členu se v prvem odstavku na koncu šeste alineje črta vejica in doda besedilo:

»številka in datum veljavne odločbe ter obdobje upravičenosti in višina subvencije iz državnega proračuna,«.

12. člen

Za 52. členom se doda nov 52.a, ki se glasi:

»52.a člen (vstop v prostore varuha predšolskih otrok)

Inšpektor iz prejšnjega člena lahko brez predhodnega obvestila ter brez dovoljenja v času, ko poteka varstvo predšolskih otrok, vstopi v prostore varuha predšolskih otrok, v katerih se opravlja varstvo predšolskih otrok«.

13. člen

V 53. členu se tretji odstavek spremeni, tako da se glasi:

»Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek varuh predšolskih otrok:

- če v prostoru, ki je namenjen varstvu otrok, nima na vidnem mestu objavljene odločbe o vpisu v register varuhov predšolskih otrok, ki jo je izdal minister, pristojen za predšolsko vzgojo (peti odstavek 24.a člena zakona),
- če varuha nadomešča oseba, ki ne izpolnjuje pogoja iz druge alineje prvega odstavka 24.a člena zakona (šesti odstavek 24.a člena zakona),
- če varuje skupino predšolskih otrok, ki presega šest otrok (drugi odstavek 24.a člena zakona),
- če s starši nima sklenjene pisne pogodbe (24.c člen zakona),
- če ne vodi evidence otrok, ki jih varuje oziroma evidenca ne vsebuje vseh podatkov (prvi in drugi odstavek 44.a člena zakona).«.

14. člen

Za 53. členom se dodata nova 53.a in 53.b člen, ki se glasita:

»53.a člen (prekršek v zvezi z opravljanjem dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok)

Z globo od 5.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če opravlja dejavnost predšolske vzgoje in ni vpisana v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali dejavnost varstva predšolskih otrok in ni vpisan v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo (prvi odstavek 24.č člena).

Z globo od 1.000 do 3.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 1.000 do 3.000 eurov se za prekršek kaznuje tudi posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

V primeru iz prvega odstavka inšpektor pristojen za šolstvo fizični ali pravni osebi z odločbo prepove opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje ali varstva predšolskih otrok.

53.b člen
(sankcije za ponovno kršitev)

Če inšpektor v ponovnem nadzoru pri varuhu predšolskih otrok ugotovi ponovne kršitve števila otrok, neustreznost prostorov oziroma opravljanje varstva otrok s strani drugih oseb, ki niso vpisane v register varuhov predšolskih otrok oziroma da oseba, ki opravlja varstvo otrok namesto varuha predšolskih otrok, ne izpolnjuje pogoja iz druge alineje prvega odstavka 24.a člena tega zakona, predlaga ministrstvu pristojnemu za predšolsko vzgojo izbris varuha predšolskih otrok iz registra varuhov predšolskih otrok.

Varuh predšolskih otrok, ki je izbrisan iz registra varuhov predšolskih otrok, se lahko ponovno vpiše v register varuhov predšolskih otrok šele po preteku treh let od dneva izbrisa iz tega registra.«.

15. člen

V tretjem odstavku 11. člena, v 22. členu in v sedmi alineji prvega odstavka 53. člena se beseda »minister« nadomesti z besedilom »minister, pristojen za predšolsko vzgojo«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

16. člen
(izdaja podzakonskega predpisa)

Minister izda podzakonska predpisa iz 6. in 7. člena tega zakona najpozneje v roku 60. dni po začetku veljavnosti tega zakona.

17. člen
(uporaba zakona)

Spremenjeni četrti odstavek 32. člena zakona se začne uporabljati 1. septembra 2021.

Staršem, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona že izdano odločbo o znižanem plačilu vrtca v skladu z zakonom, ki ureja pravice iz javnih sredstev, se pravica do brezplačnega vrtca za drugega otroka prizna na podlagi zakona in velja do izteka veljavnosti izdane odločbe.

18. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VRTCIH

K 1. členu:

Ker se je zakon že z novelo v letu 2017 dopolnil s posebnim poglavjem Varstvo predšolskih otrok pred tem pa se je v zakon vnesel nov institut varuh predšolskih otrok, ki opravlja varstvo predšolskih otrok, ki ne vključuje izvajanja javno veljavnega programa, je predlagatelj sledil pripombam, da je treba že v 1. členu, ki določa vsebino zakona le-to poleg javnih in zasebnih vrtcev razširiti tudi na varuha predšolskih otrok na domu, ki se ureja z Zakonom o vrtcih.

K 2. členu:

Sprememba prvega odstavka predstavlja uskladitev določbe z novim sistemskim zakonom, tj. Zakonom o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 41/17).

K 3. členu:

Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport v nadzorih pogosto ugotavlja kršitve predpisanih normativov števila otrok v oddelkih vseh starostnih obdobjih, še posebej pa v kombiniranih oddelkih. Kršitev v 17. členu ZVrt predpisanih normativov v oddelkih prvega in drugega starostnega obdobja je sankcionirana v 53. členu ZVrt, zato lahko inšpektor kršitelje oglobi in s tem zagotovi zakonito stanje števila otrok v oddelkih vrtca. Ker pa zakon ne predpisuje normativa o številu otrok v kombiniranem oddelku, ob ugotovljenih kršitvah inšpektor kršitelje lahko le opozori, kar pa v praksi kot ukrep ne zadostuje. Zato predlog zakona določa dopolnitev sedanjega 17. člena in za njegovo kršitev predpiše prekršek in globo.

K 4. členu:

Člen se v prvem stavku šestega odstavka sedanjega 20. člena usklajuje z ureditvijo, ki jo je prinesel Zakon o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami (Ur.l.RS, št. 41/17) in se je uveljavil s 1. 1. 2019. Na podlagi zakona se otroci s posebnimi potrebami in rizičnimi dejavniki v predšolskem obdobju vključujejo v vrtce v skladu z individualnimi načrti pomoči družini ali zapisnika centra za zgodnjo obravnavo otrok. To pomeni, da se za predšolske otroke s posebnimi potrebami od 1. 1. 2019 dalje več ne vodijo postopki usmerjanja kot do sedaj in se jim zato tudi več ne izdajajo odločbe o usmeritvi.

K 5. členu:

Zakon o vrtcih vsebuje III. Poglavje v katerem se ureja varstvo predšolskih otrok. Kot edino dovoljeno obliko varstva predšolskih otrok zakon določa varuha predšolskih otrok na domu. Zaradi večje jasnosti, kaj sodi v dejavnost varstva otrok se v zakon vnaša nova določba. Vrtci opravljajo dejavnost predšolske vzgoje, ki se izvaja po programih za predšolske otroke. Predšolski otroci so izven družinskega in institucionalnega varstva lahko vključeni v varstvo, ki se kot pridobitna dejavnost izvaja le pod pogoji, ki jih določa Zakon o vrtcih. Ta kot edino dopustno obliko določa fizično osebo, ki je vpisana v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo. Vse druge oblike varstva predšolskih otrok so v skladu s predlagano določbo prepovedane, izjemi sta samo občasno varstvo otrok na njihovem domu, ki ga lahko izvajajo fizične osebe po predpisih, ki urejajo osebno dopolnilno delo in občasno varstvo otrok na njihovem domu, ki ga opravljajo pravne osebe kot pridobitno dejavnost. Za obe obliki izvajalcev se Zakon o vrtcih ne uporablja, saj gre za varstvo predšolskih otrok na njihovem domu, ki ga izberejo starši, za kar veljajo splošni predpisi o medsebojni obveznosti in odgovornosti, ki urejajo obligacijska razmerja.

K 6. členu:

Praksa kaže na določene pomanjkljivosti pri ureditvi statusa varuha predšolskih otrok na domu. Zaradi večje jasnosti pri izvajanju varstva otrok je treba določene podrobnosti urediti s podzakonskim

predpisom, tako da se zagotovi enotna praksa za delovanje varuhov predšolskih otrok na domu in s tem pravna predvidljivost pogojev, ki jih morajo izpolnjevati varuhi.

Varuhi predšolskih otrok, ki so se v zadnjem času organizirali in ministrstvu posredovali posamezne predloge za izboljšanje njihovega položaja so kot največji problem izpostavljali neživiljenjsko zahtevo, da le varuh varuje otroke četudi gre za primere, ko varuh sam iz objektivnih razlogov ne more zagotavljati varstva. To se zgodi predvsem v primeru nenadne bolezni varuha, težave z organiziranjem varstva pa imajo tudi v času koriščenja letnega dopusta, zato zakon omogoča dovoljeno izjemo, ki v primeru nenadne bolniške odsotnosti ali koriščenja letnega dopusta dovoljuje varuhu, da si zagotovi nadomestno osebo za varstvo otrok. Prav tako lahko nadomestna oseba opravlja varstvo otrok v drugih primerih nujne krajše odsotnosti varuha. Kot pogoj zakon zahteva nekaznovanost za kazniva dejanja, ki jih določa druga alineja prvega odstavka 24. a člena ZVrt. Za izbiro osebe, ki izpolnjuje ta pogoj je odgovoren varuh. Nadomestni osebi se tako ne izda odločba ministrstva kot to zakon predpisuje za varuha predšolskih otrok razen v primeru ko gre za daljšo odsotnost varuha. V tem primeru se osebi, ki nadomešča varuha izda začasna odločba na istem naslovu vendar le za obdobje, ki ne more biti daljše od enega leta.

Z dopolnitvijo 24.a člena Zakona o vrtcih z novim petim odstavkom, ki jasno določa, da so stanovanjski prostori, ki jih je varuh namenil za opravljanje varstva otrok v času, ko v njih poteka varovanje, ne štejejo za stanovanje, saj v njih poteka gospodarska dejavnost. Prostori, ki se uporabljajo za varstvo otrok morajo biti opremljeni, kot to določa Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca v vzgojno-varstveni družini, kar ministrstvo ugotavlja v postopku izdaje odločbe o vpisu varuha v register varuhov. V odločbi ministrstva je tudi navedeno, kateri prostori v stanovanju so namenjeni varstvu otrok in kje v stanovanju se nahajajo. Glede na prilagojeno ureditev prostorov, v katerih poteka varstvo otrok (igralnica za otroke, sanitarije, ki so ločene od sanitarij uporabnika stanovanja), ti prostori v času izvajanja varstva otrok ne sodijo med stanovanjske prostore, ki jih definira 4. člen Stanovanjskega zakon. V skladu z drugim odstavkom 4. člena Stanovanjskega zakona je stanovanje po tem zakonu skupina prostorov, namenjenih za trajno bivanje, ki so funkcionalna celota, praviloma z enim vhodom, ne glede na to, ali so prostori v stanovanjski stavbi ali v drugi stavbi.

K 7. členu:

V zakon se vnaša posebna določba, za katero predlagatelj ocenjuje, da je kljub jasni pravni ureditvi posameznih oblik predšolske vzgoje, ki jo določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in Zakon o vrtcih potrebna. Praksa, ki jo ugotavlja predvsem Inšpektorat RS za šolstvo in šport je pokazala, da fizične in pravne osebe izvajajo predšolsko vzgojo na način, ki bi jih zavezoval, da se vpišejo kot vrtec v razvid izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja oziroma register varuhov predšolskih otrok, pa se vendar temu zavestno izogibajo in z različnimi izgovori iščejo pomanjkljivosti v zakonskih določbah ter s tem izpodbijajo ugotovitve inšpektorjev o kršitvah obveznosti, ki jih nalaga zakonodaja s področja vzgoje in izobraževanja. Zato je pomembna vsaka podrobnost v formulacijah zakonskih rešitev, kar omogoča, da se namen zakonskih določb, to je, da se dejavnost predšolske vzgoje oziroma varstva predšolskih otrok izvaja izključno le v dovoljenih oblikah, vse ostale prakse pa so izrecno prepovedane. Zakon o vrtcih se tako dopolnjuje z novo določbo 24.č člena, ki opredeljuje prepoved opravljanja dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok vsem pravnim in fizičnim osebam, ki niso vpisane v razvid izvajalcev javno veljavnih programov ali v register varuhov predšolskih otrok pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo.

Nova zakonska določba tudi določa, da so iz Zakona o vrtcih izvzete fizične in pravne osebe, ki izvajajo le storitve namenjene predšolskim otrokom, če se izvajajo tako, da njihov osnovni namen ni varstvo predšolskih otrok. Primeri takšnih storitev so tečaji tujih jezikov, organizacija rojstnodnevnih zabav, tečaji plavanja in vse druge vrste prostočasnih aktivnosti. Podrobnejše opredelitev teh dejavnosti bo predpisal minister s posebnim podzakonskim aktom.

K 8. in 9. členu:

Določba predstavlja ponovno uvedbo brezplačnega vrtca za drugega otroka iz iste družine, ki sta istočasno vključena v vrtec. Dodatno pa se pravica do brezplačnega vrtca razširja tudi na družine, ki imajo tri ali štiri otroke tako, da je zanje vrtec brezpogojno brezplačen, ne glede na to, ali so v vrtcu otroci istočasno ali so starejši otroci že v šoli. S tem predlogom želi predlagatelj starše, ki imajo tri ali več otrok, čim bolj razbremeniti stroškov zanje ter jim na ta način omogočiti odločitev za več otrok. Prav tako določba predstavlja spodbudo za večjo vključenost vseh otrok v vrtce, saj zagotavlja učinkovito finančno dostopnost vrtca za družine, ki imajo hkrati v vrtcu dva otroka oziroma imajo več otrok.

Ponovna uvedba brezplačnega vrtca za drugega otroka bo državni proračun dodatno obremenila. Iz državnega proračuna se tako zagotavlja sofinanciranje plačil staršev za vrtec v višini 70 % plačila, ki jim je določeno z odločbo CSD za cca. 15.000 upravičencev mesečno. Višina subvencije znaša v povprečju 108,00 EUR. S povečanjem sofinanciranja od 70 % na 100 % ter razširitvijo pravice do brezpogojne brezplačnosti vrtca tudi na tretjega in vsakega nadaljnjega otroka iz iste družine, bo na mesečni ravni treba zagotoviti v državnem proračunu dodatnih 486.000 EUR oziroma 5,83 MIO EUR letno. V primeru nadaljnjega dviga cen zaradi stroškov dela (4 %) se bo letni znesek povečal na cca. 6 MIO EUR.

K 10. členu:

Zaradi učinkovitejšega nadzora nad varstvom predšolskih otrok, ki ga izvajajo varuhi predšolskih otrok, zakon vzpostavlja obveznost vodenja evidence otrok, ki so vključeni v varstvo pri varuhu. Evidenca vsebuje najnujnejše osebne podatke o otrocih in starših, prav tako pa tudi podatke o osebi, ki v izjemnih primerih nadomešča varuha predšolskih otrok. Sestavni del evidence pa so tudi sklenjene pogodbe varuha s starši. Podatke varuh vodi za tekoče šolsko leto, izbriše pa jih lahko šele pet let po tem, ko se otrok izpiše iz varstva.

K 11. členu:

Določba 46.a člena zakona se dopolnjuje z navedbo podatkov o veljavni odločbi o znižanem plačilu staršev za vrtec, na podlagi katere se staršem, ki imajo v vrtec hkrati vključena dva ali več otrok, priznava subvencija iz državnega proračuna. Z vzpostavitvijo povezovanja zbirk podatkov iz CEUVIZ v zbirko SPS, ki jo omogoča 135.b in 135.c člen ZOFVI, se omogoča posredovanje vseh relevantnih podatkov, na podlagi katerih ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo upravičencem priznava pravico do sofinanciranja plačil staršev za vrtec iz državnega proračuna. Vzpostavitvijo povezovanja podatkov vrtcem prinaša administrativne poenostavitve obdelave podatkov, saj podatkov ni treba prepisovati iz ene zbirke v drugo, temveč se podatki prenesejo avtomatično, na ta način je zagotovljena točnost podatkov, s tem pa ustvarjen prihranek časa v računovodskih službah.

K 12. in 14. členu:

Novi 52.a člen določa pooblastilo inšpektorjem, pristojnim za šolstvo, da opravljajo nadzor nad izvajanjem zakona pri varuhih predšolskih otrok na domu (izpolnjevanje normativov in standardov glede prostora, števila otrok, oseb, ki izvajajo varstvo), saj določbe zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07-UPB in 40/14; v nadaljevanju: ZIN) ne omogočajo izvajanja nadzora v stanovanju z namenom preverjanja, ali posameznik, ki izvaja dejavnost, izpolnjuje predpisane pogoje, pač pa mora za vstop v stanovanje inšpektor pridobiti odredbo sodišča. Pri tem morajo biti izpolnjeni razlogi za sum, da se v stanovanju opravlja nedovoljena dejavnost, da se v stanovanju opravlja dejavnost v nasprotju s predpisi, da se v stanovanju hranijo predmeti, živali ali druge stvari v nasprotju s predpisi, ali da bodo pri ogledu stanovanja oziroma posameznih stvari v stanovanju ugotovljene druge kršitve predpisov.

Tako varuh predšolskih otrok inšpektorju vstopa ob izvajanju inšpekcijskega nadzora v prostorih, ki se uporabljajo za varstvo otrok in so navedeni v odločbi o vpisu varuha v register varuhov, ne bo mogel več preprečevati s sklicevanjem, da gre za stanovanje in ustavno pravico do nedotakljivosti

stanovanja. Z dopolnitvijo 24.a člena Zakona o vrtcih z novim petim odstavkom, ki jasno določa, da so stanovanjski prostori, ki jih je varuh namenil za opravljanje varstva otrok v času, ko v njih poteka varovanje, ne štejejo za stanovanje, saj v njih poteka gospodarska dejavnost. Prostori, ki se uporabljajo za varstvo otrok morajo biti opremljeni, kot to določa Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca v vzgojno-varstveni družini, kar ministrstvo ugotavlja v postopku izdaje odločbe o vpisu varuha v register varuhov. V odločbi ministrstva je tudi navedeno, kateri prostori v stanovanju so namenjeni varstvu otrok in kje v stanovanju se nahajajo. Glede na prilagojeno ureditev prostorov, v katerih poteka varstvo otrok (igralnica za otroke, sanitarije, ki so ločene od sanitarij uporabnika stanovanja), ti prostori v času izvajanja varstva otrok ne sodijo med stanovanjske prostore, ki jih definira 4. člen Stanovanjskega zakon. V skladu z drugim odstavkom 4. člena Stanovanjskega zakona je stanovanje po tem zakonu skupina prostorov, namenjenih za trajno bivanje, ki so funkcionalna celota, praviloma z enim vhodom, ne glede na to, ali so prostori v stanovanjski stavbi ali v drugi stavbi. Predlagatelj ocenjuje, da se z navedeno rešitvijo zagotavlja učinkovit strokovni nadzor nad delom varuhov, ki z opravljanjem varstva predšolskih otrok opravljajo dejavnost z eno izmed najranljivejših skupin v družbi, po večini gre za otroke do treh let starosti, ki ne znajo še niti dobro govoriti, zato je še toliko bolj pomembno, da sistem, upošteva načelo največje koristi za otroka, ki ga kot temeljno vodilo določa Konvencija o otrokovih pravicah, zagotavlja popoln nadzor nad dejavnostjo varuhov.

V zakon se vnaša nova kazenska določba, ki določa sankcije za kršitev prepovedi opravljanja dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok. Predlagatelj ocenjuje, da je takšna določba potrebna saj ugotovitve Inšpektorata za šolstvo in šport kažejo, da veliko število fizičnih in pravnih oseb izvaja predšolsko vzgojo ali varstvo predšolskih otrok, čeprav niso vpisane kot vrtci ali zasebni vzgojitelji v razvid izvajalcev javno veljavnih programov oziroma kot varuhi predšolskih otrok na domu v register varuhov predšolskih otrok na domu. S tem predstavljajo nelojalno konkurenco tistim izvajalcem, ki so zagotovili izpolnjevanje vseh predpisanih kadrovskih in prostorskih pogojev in ki delujejo na zakonit način (vključujejo le toliko otrok kot jim je dovoljeno z odločbo ministrstva, pristojnega za predšolsko vzgojo, zagotavljajo ustrezen kader in ustrezne prostore, ki izpolnjujejo predpisane pogoje). Neregistrirani izvajalci izvajajo varstvo otrok z neprimernim kadrom, v neprimernih prostorskih pogojih prav tako pa število otrok praviloma daleč presega dovoljeno normativno število, ki je predpisano za oddelke v vrtcih oziroma, ki je predpisano za varuha predšolskih otrok na domu. S tem se vzpostavljajo tvegane situacije za varnost in zdravje predšolskih otrok, ki so nedopustne, saj se lahko vsak trenutek zgodi ekstremni primer, ki smo mu bili priča jeseni 2018, ko je Slovenijo šokiral primer fizičnega nasilja nad predšolskimi otroki pri neregistriranemu izvajalcu. Zato je treba za preprečitev tovrstnih dogodkov zakon dopolniti z ustreznimi ukrepi, ki bodo inšpektorjem omogočali učinkovito ukrepanje ob ugotovljenih kršitvah predpisov.

Sankciji za kršitev prepovedi opravljanja dejavnosti predšolskih otrok ali varstva predšolskih otrok sta takojšnja izdaja odločbe o prepovedi opravljanja dejavnosti in izrek globe v razponu od 5.000 do 10.000 evrov za pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost oziroma od 1.000 do 3.000 evrov za odgovorno osebo pravne osebe ali odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

Posebna določba določa tudi ukrep inšpektorja ob ponovni ugotovitvi kršitev pri varuhu predšolskih otrok na domu, zaradi katerih bo lahko predlagal izbris iz registra varuhov predšolskih otrok na domu. Varuh bo lahko ponovno vpisan v register šele po treh letih od dneva izbrisa.

K 13. členu:

Za večjo učinkovitost zagotovitve zakonitega stanja se razširja določba 53. člena z novimi prekrški, ki predstavljajo kršitev pogojev, ki jih za delovanje varuha predšolskih otrok na domu določa 24.a člen Zakona o vrtcih.

K 15. členu:

Člen je redakcijske narave.

K 16. členu:

Zakon določa dvomesečni rok, v katerem bo ministrica sprejela podzakonska predpisa, s katerima bodo podrobneje opredeljene dejavnosti, ki sodijo v dejavnost predšolske vzgoje in v dejavnost varstva otrok in dejavnosti, ki so izvzete iz regulative, ki velja za izvajalce dejavnosti predšolske vzgoje in varstva otrok. S tem bo dosežena razmejitev med tistimi dejavnostmi, za katere velja ZOFVI in ZVrt in se morajo izvajalci pred njihovim začetkom vpisati v razvid izvajalcev javno veljavnih programov in v register varuhov predšolskih otrok, kar bo omogočalo nadzornim organom učinkovitejše delovanje.

K 17. členu:

Brezplačni vrtec za drugega in nadaljnjega otroka iz iste družine se uveljavi s 1. septembrom 2021. Starši, ki bodo imeli na ta dan že izdano odločbo o znižanem plačilu za vrtec v skladu z do sedaj veljavnimi predpisi, bodo upravičeni do brezplačnega vrtca za drugega otroka na podlagi zakona do konca veljavnosti izdane odločbe. Rešitev pomeni, da centrom za socialno delo ne bo treba izdajati novih odločb, saj bi to opravilo predstavljajo zgolj dodatne administrativne obremenitve.

K 18. členu:

Člen določa običajni rok za uveljavitev zakona.

ČLENI, KI SE SPREMINJAJO:

1. člen

Ta zakon ureja predšolsko vzgojo, ki jo izvajajo javni in zasebni vrtci.

8. člen (otroci s posebnimi potrebami)

Otroci s posebnimi potrebami po tem zakonu so otroci z motnjami v duševnem razvoju, slepi in slabovidni, gluhi in naglušni, otroci z govornimi motnjami, gibalno ovirani otroci ter otroci z motnjami vedenja in osebnosti, ki potrebujejo prilagojeno izvajanje programov za predšolske otroke z dodatno strokovno pomočjo ali prilagojene programe.

Predšolska vzgoja za otroke s posebnimi potrebami se izvaja v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

17. člen (število otrok in število delavcev v oddelku)

Število otrok v oddelku prvega starostnega obdobja ne sme presegati dvanajst otrok, v oddelku drugega starostnega obdobja pa dvaindvajset otrok.

Pristojni organ lokalne skupnosti ustanoviteljice vrtca lahko glede na razmere in položaj dejavnosti predšolske vzgoje v lokalni skupnosti odloči, da število otrok v oddelku presega število, ki ga določa prvi odstavek tega člena, za največ dva otroke v oddelku.

Dnevni in poldnevni program izvajata vzgojitelj in vzgojitelj predšolskih otrok – pomočnik vzgojitelja. Dnevni program v oddelku prvega starostnega obdobja izvajata skupaj vsaj šest ur dnevno in v oddelku drugega starostnega obdobja vsaj štiri ure dnevno. Poldnevni program v oddelku prvega starostnega obdobja izvajata skupaj vsaj tri ure dnevno in v oddelku drugega starostnega obdobja vsaj dve uri dnevno. Sočasna prisotnost vzgojitelja in vzgojitelja predšolskih otrok – pomočnika vzgojitelja se zagotavlja s sistemizacijo delovnih mest ob oblikovanju oddelkov in se ne izvaja v času počitka otrok.

Krajši program izvaja vzgojitelj.

V vrtcu, ki deluje na samostojni lokaciji le z enim oddelkom otrok, izvajata dnevni program vzgojitelj in vzgojitelj predšolskih otrok – pomočnik vzgojitelja skupaj vsaj 6 ur.

Podrobnejša določila o številu otrok, vključenih v oddelke, določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

20. člen (vpis in sprejem otrok)

Javni vrtec vpisuje in sprejema predšolske otroke v svoje programe na podlagi prijav in prostih mest vse leto.

Vrtec lahko sprejme otroka, ko je dopolnil starost najmanj 11 mesecev, če starši ne uveljavljajo več pravice do starševskega dopusta v obliki polne odsotnosti z dela. Za starše otrok, ki so oddali vlogo za vpis otroka v vrtec, vrtcu na njegovo zahtevo pristojni center za socialno delo posreduje podatke o izteku pravice do starševskega dopusta v obliki polne odsotnosti z dela.

Vrtec najmanj enkrat letno objavi javni vpis novincev za naslednje šolsko leto. Vodenje in izpeljavo postopka vpisa otrok v vrtec, ki izvaja javno službo, lahko občina ustanoviteljica podrobneje uredi s svojim aktom.

Če je v vrtec vpisanih več otrok, kakor je v vrtcu prostih mest, odloča o sprejemu komisija za sprejem otrok. V tem primeru vrtec staršem dodeli šifro otroka. Sestavo komisije za sprejem otrok ter kriterije za sprejem otrok v vrtec določi občina ustanoviteljica na predlog sveta vrtca. Kriteriji se določijo s točkami.

Če starši oddajo nepopolno vlogo ali če vrtec zaradi uporabe kriterijev za sprejem potrebuje še druge podatke, lahko starše pozove k odpravi pomanjkljivosti ali dopolnitvi vloge tudi po elektronski pošti, telefonu ali ustno, če starši pridejo v vrtec. O tem se napiše uradni zaznamek. Če vloga ni dopolnjena, se jo obravnava in o sprejemu otroka odloči na podlagi podatkov, ki jih vsebuje vloga.

V skladu z odločbo pristojnega organa ima prednost pri sprejemu v vrtec otrok s posebnimi potrebami. Prednost pri sprejemu v vrtec ima tudi otrok, za katerega starši predložijo mnenje centra za socialno delo o ogroženosti zaradi socialnega položaja družine. Mnenje o ogroženosti otroka zaradi socialnega položaja družine vsebuje navedbe, da je družina v skladu s predpisi, ki urejajo socialno varnost oziroma položaj družine, obravnavana kot socialno ogrožena družina s strani centra za socialno delo, kar je razvidno iz uradnih evidenc, ki jih vodijo centri za socialno delo.

Vrtec starše pisno obvesti o datumu vključitve otroka v vrtec in o drugih pogojih za sprejem otroka v vrtec.

Starši morajo ob vključitvi otroka v vrtec predložiti potrdilo pediatra o zdravstvenem stanju otroka.

24.a člen **(varuh predšolskih otrok)**

Fizična oseba lahko opravlja dejavnost varstva predšolskih otrok, ki ne vključuje izvajanja javno veljavnega programa, kot varuh predšolskih otrok, če se vpiše v register pri ministrstvu, pristojnem za predšolsko vzgojo. Varuh predšolskih otrok se vpiše v register, če izpolnjuje naslednje pogoje:

- da ima končan najmanj izobraževalni program za pridobitev srednje strokovne izobrazbe ali izobraževalni program gimnazije z ustrezno nacionalno poklicno kvalifikacijo ali da izpolnjuje z zakonom in drugimi predpisi določene pogoje o izobrazbi za vzgojitelje predšolskih otrok – pomočnike vzgojiteljev, vzgojitelje, učitelje in svetovalne delavce na področju vzgoje in izobraževanja;
- da ni bil pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost oziroma zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, za katero je predpisana kazen zapora v trajanju več kot šest mesecev.

Varuh predšolskih otrok lahko varuje skupino predšolskih otrok, ki ne sme presegati šest otrok. Varuh predšolskih otrok lahko varuje otroke v stanovanjski stavbi, ki ima izdano uporabno dovoljenje. Za prostor in opremo, ki jo mora zagotoviti varuh predšolskih otrok za varstvo otrok, se uporabljajo določbe predpisa o normativih in minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca, ki ureja prostore za otroke v vzgojno-varstveni družini in določbe predpisa, s katerim se podrobneje urejajo vzgojno-varstvene družine. V stanovanjski enoti je lahko registriran le en varuh predšolskih otrok.

V register se vpišejo:

- ime in priimek varuha predšolskih otrok, rojstni podatki, spol in EMŠO,
- izobrazba,
- kraj opravljanja dejavnosti.

O vpisu v register se varuhu predšolskih otrok izda odločba. Varuh predšolskih otrok opravlja dejavnost v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

- Varuh predšolskih otrok se izbriše iz registra po uradni dolžnosti:
- če mu je s pravnomočno odločbo prepovedano izvajanje dejavnosti,
 - če ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje dejavnosti varuha predšolskih otrok,
 - na podlagi obvestila s strani varuha predšolskih otrok, da je prenehal z izvajanjem dejavnosti.

Podatki o imenu in priimku varuha predšolskih otrok ter o kraju, kjer opravlja svojo dejavnost, so javni in so objavljeni na spletni strani ministrstva, pristojnega za predšolsko vzgojo.

29. člen

(državni proračun)

- Iz državnega proračuna se v skladu z normativi in standardi zagotavljajo sredstva za:
- oddelke vrtcev v bolnišnicah, katerih dejavnost je namenjena območju države in polovico sredstev za plače in prejemke ter davke in prispevke za vzgojitelje v oddelkih vrtcev, ki delujejo v drugih bolnišnicah, k delovanju katerih je dalo soglasje tudi ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo,
 - oddelke predšolske vzgoje v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami, katerih ustanovitelj je država,
 - plačilo višjih stroškov za oddelke, kjer se pri vzgojnem delu uporablja italijanski jezik oziroma kjer vzgojno delo poteka dvojezično, v slovenskem in madžarskem jeziku ter za oddelke otrok Romov,
 - del sredstev za investicije v nepremičnine in opremo na narodno mešanih območjih in
 - oddelke vrtcev, ki izvajajo krajše programe v obsegu 240 ur letno, namenjene otrokom, ki niso vključeni v vrtec in bodo naslednje koledarsko leto dopolnili starost šestih let, k organizaciji in delovanju katerih je dalo soglasje ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.

Iz državnega proračuna se vrtcev v skladu s četrtrim odstavkom 32. člena tega zakona zagotavljajo sredstva za sofinanciranje plačil staršev, ki imajo v vrtec hkrati vključenega dva ali več otrok.

Podrobnejše pogoje za organiziranje, delovanje in financiranje oddelkov iz pete alineje prvega odstavka tega člena določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

Način zagotavljanja sredstev iz državnega proračuna vrtcem, za sofinanciranje plačil staršev za vrtec, določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

32. člen

(določanje plačila staršev)

Plačilo staršev določi občina na podlagi lestvice, ki starše razvršča v razrede, upošteva dohodek na družinskega člana v primerjavi s povprečno plačo na zaposlenega v Republiki Sloveniji in upošteva premoženje družine.

Starši, ki prejemajo denarno socialno pomoč po predpisih o socialnem varstvu, so plačila oproščeni. To velja tudi za zasebne vrtce, ki jim pripadajo javna sredstva na podlagi 34. člena tega zakona.

Občina lahko v izjemnih primerih pri določitvi plačila staršev upošteva na podlagi podatkov iz uradnih evidenc, ki jih vodi pristojni davčni organ ali center za socialno delo poleg dohodka in premoženja iz prvega odstavka tega člena tudi druga dejstva in okoliščine, ki odražajo dejanski socialni položaj družine.

Plačilo staršev za vrtec se določi v skladu z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. Starši, ki imajo v vrtec hkrati vključena dva ali več otrok, plačajo za mlajšega otroka 30 % plačila, ki jim je določeno v skladu z zakonom kot znižano plačilo vrtca, za vsakega nadaljnjega mlajšega otroka pa so plačila oproščeni. Sredstva v višini razlike do znižanega plačila vrtca, se vrtcem zagotavljajo iz državnega proračuna.

Ne glede na določbo tega člena plačujejo starši, ki niso zavezanci za dohodnino v Republiki Sloveniji, polno ceno programa v katerega je otrok vključen.

Vrtci vodijo evidenco upravičencev do sofinanciranja plačil staršev iz četrtega odstavka tega zakona v skladu s 46.a členom tega zakona.

34. člen (pogoji za financiranje)

- Zasebnim vrtcem pripadajo sredstva iz proračuna občine, če izpolnjujejo naslednje pogoje:
- če izvajajo najmanj poldnevni program,
 - če imajo vključenih najmanj za en oddelek predšolskih otrok,
 - če imajo zaposlene oziroma drugače zagotovljene vzgojitelje in vzgojitelje predšolskih otrok – pomočnike vzgojitelja za izvedbo programa v skladu z zakonom in drugimi predpisi in
 - če so dostopni vsem otrokom.

Zasebnemu vrtcu zagotavljajo sredstva občine iz četrtega odstavka 28. člena tega zakona. Osnova za izračun obveznosti občine za posameznega otroka, vključenega v zasebni vrtec, je cena istovrstnega programa javnega vrtca na območju občine, zmanjšana za znesek, ki bi ga starši plačali za otroka v skladu s četrtem odstavkom 32. člena tega zakona, če bi bil otrok vključen v javni vrtec. Zasebnemu vrtcu pripada za posameznega otroka 85% teh sredstev.

Za uveljavitev pravice iz prejšnjega odstavka vodi zasebni vrtec evidenco iz šestega odstavka 45. člena tega zakona, podatke iz te evidence pa posreduje občini, ki je po tem zakonu dolžna zasebnemu vrtcu zagotavljati javna sredstva.

Če na območju občine ni javnega vrtca, se obseg sredstev iz tega člena izračuna na podlagi povprečja cen istovrstnih programov, ki veljajo za območje Republike Slovenije na dan 1. septembra tekočega leta in jih objavi ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.

O izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka tega člena odloča ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.

Če je v javno veljavni program zasebnega vrtca vključen več kakor en otrok iz družine, so starši za mlajše otroke upravičeni do sofinanciranja iz državnega proračuna v višini plačila, ki bi jim bilo določeno, če bi bil otrok vključen v vrtec, ki izvaja javno službo na območju občine, v kateri je sedež zasebnega vrtca.

Sredstva za sofinanciranje plačil staršev iz prejšnjega odstavka se zagotavlja iz državnega proračuna neposredno zasebnim vrtcem.

Način zagotavljanja sredstev iz državnega proračuna zasebnim vrtcem za sofinanciranje plačil staršev določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

Šesti, sedmi in osmi odstavek se smiselno uporabljajo tudi za zasebnika, ki ima organizirano vzgojo in varstvo otrok v vzgojno-varstveni družini.

46.a člen (evidenca upravičencev do sofinanciranja plačil staršev za vrtec iz državnega proračuna)

Evidenca upravičencev do sofinanciranja plačil staršev za vrtec iz državnega proračuna vsebuje:

- osebno ime in naslov prebivališča otrok in staršev,
- EMŠO otrok in staršev,
- navedbo programa in vrtca, v katerega je vključen otrok,
- datum vključitve otrok v programe vrtca,
- podatke o ceni programa, v katerega so vključeni mlajši otroci, ki so oproščeni plačila,
- podatek o višini plačila staršev v odstotku od cene programa, ki je določen z odločbo pristojnega centra za socialno delo,
- datum izpisa otroka iz vrtca.

Vrtci vodijo evidenco iz prejšnjega odstavka za vse starše, ki so upravičeni do sofinanciranja plačil staršev za vrtec iz državnega proračuna.

Ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo, vodi evidenco iz prvega odstavka tega člena kot centralno zbirko vseh evidenc, ki jih vodijo vrtci o upravičencih do sofinanciranja plačil staršev za vrtec iz državnega proračuna.

Za vzpostavitev evidence iz prvega odstavka tega člena vrtci pridobijo podatke iz svojih evidenc, ki jih vodijo v skladu s tem zakonom in jih pošljejo ministrstvu, pristojnemu za predšolsko vzgojo za vzpostavitev centralne evidence.

Podrobnejša navodila za obdelavo podatkov iz prvega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

IX. KAZENSKA DOLOČBA

53. člen **(globe za prekrške)**

Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki opravlja dejavnost predšolske vzgoje:

- če nima publikacije, v kateri so predstavljeni programi, ki jih izvaja, njihovi cilji, vsebine in metode dela (prvi odstavek 11. člena);
- če je v oddelku vključenih več otrok, kot je najvišje predpisano število (prvi in drugi odstavek 17. člena);
- če se sočasna prisotnost vzgojitelja in vzgojitelja predšolskih otrok – pomočnika vzgojitelja s sistemizacijo delovnih mest ne zagotavlja vsaj 6 ur dnevno v oddelku prvega starostnega obdobja in vsaj 4 ure dnevno v oddelku drugega starostnega obdobja (tretji odstavek 17. člena);
- če ne pošilja redno oziroma najmanj enkrat mesečno ministrstvu, pristojnemu za predšolsko vzgojo, podatke o stanju kapacitet v vrtcu (20.d člen);
- če ne določi organizacije in podobne vsebine življenja in dela z letnim delovnim načrtom (prvi in drugi odstavek 21. člena);
- če je letni delovni načrt sprejet brez predhodne uskladitve s pristojno službo občine ustanoviteljice v vseh delih, ki imajo finančne učinke na proračun občine ustanoviteljice (tretji odstavek 21. člena);
- če ne vodi dokumentacije o vzgojnem delu, ki jo je predpisal minister (22. člen);
- če ne določi delovne obveznosti vzgojitelju predšolskih otrok – pomočniku vzgojitelja ali vzgojitelju oziroma ne zagotavlja zaposlenim v zasebnem vrtcu delovnih razmerij in plač v skladu z zakoni in podzakonskimi predpisi, ki veljajo za zaposlene v javnih vrtcih (35. člen);
- če zaposli za nedoločen čas strokovnega delavca, ki ne izpolnjuje pogojev (40. člen);
- če ne vodi predpisanih zbirk podatkov (43., 44. 45., 46. in 46.a člen).

Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek:

- če fizična oseba opravlja varstvo predšolskih otrok in ni vpisana v register varuhov pri pristojnem ministrstvu (prvi odstavek 24.a člena),
- če varuh predšolskih otrok varuje skupino predšolskih otrok, ki presega šest otrok (drugi odstavek 24.a člena).